

TYRIMAS „SKAIDRUMĄ KURIAME KARTU’24“

Parengė: TPR-24/3 gr. mokiniai

Vadovė: vyresn. socialinė pedagogė Ginta Judeniėnė

TYRIMO „SKAIDRUMĄ KURIAME KARTU’24“ AKTUALUMAS IR PAGRINDIMAS

Tyrimo „Skaidrumą kuriame kartu’24“ aktualumas:

1. Korupcijos prevencija ir antikorupcinis mokinių švietimas yra itin svarbus šiandieninėje ugdymo(si) ir mokymo(si) realybėje.
2. Naujausiais sociologinio tyrimo „Lietuvos korupcijos žemėlapis“ 2023-2024 m. m. duomenimis, Lietuvos gyventojai nepotizmą vertina kaip labiausiai paplitusią korupcijos formą.
3. Visuomenės nuomonė apie nepotizmą neformaliose aplinkose perduodama jaunimui. Todėl svarbu apie korupcijos prevenciją ir nepotizmą kalbėti bei diskutuoti su mokiniais ugdymo įstaigoje.

Tyrimo pagrindimas – mokiniai, dalyvaudami antikorupcinio švietimo konkurse „Skaidrumą kuriame kartu’24“, pagilins žinias apie korupcijos prevenciją, diskutuos apie nepotizmą, formuosis neigiamas nuostatas į korupcijos apraiškas.

TYRIMO „SKAIDRUMĄ KURIAME KARTU“ 24 TIKSLAS IR METODIKA

Tyrimo tikslas – ištirti stipriąsias / silpnąsias sritis mokinių antikorupcinio švietimo ir korupcijos prevencijos temomis ugdymo įstaigoje.

Nuo 2024 m. spalio 22 d. iki 2024 m. lapkričio 8 d. per „manoapklausa“ platformą vyko anoniminė 9-12 klasių mokinių apklausa raštu (dalyvavo 9-12 klasių 129 mokiniai (*šių mokslo metų mokinių registro duomenimis mokosi iš viso 191 mokinius*)).

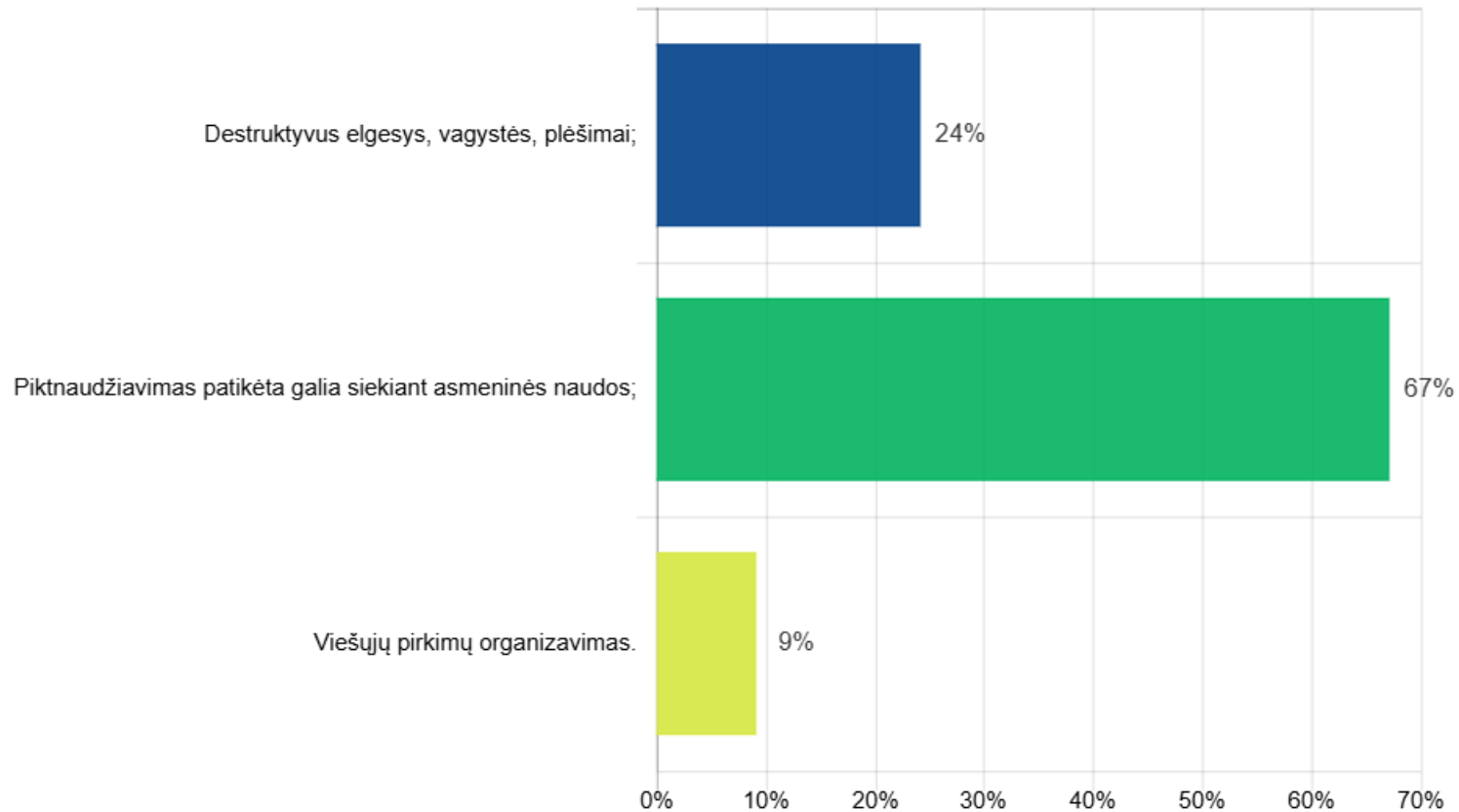
Anketinė apklausa buvo suskirstyta į 2 dimensijas: *mokinių žinios apie korupciją ir mokinių žinios apie nepotizmą*. Mokiniai turėjo pasirinkti vieną teisingą atsakymą.

Laukiamas rezultatas: atsižvelgiant į atlikto tyrimo rezultatus, parengtos rekomendacijos ugdymo įstaigos korupcijos prevencijos ir antikorupcinio švietimo stiprinimui mokykloje.

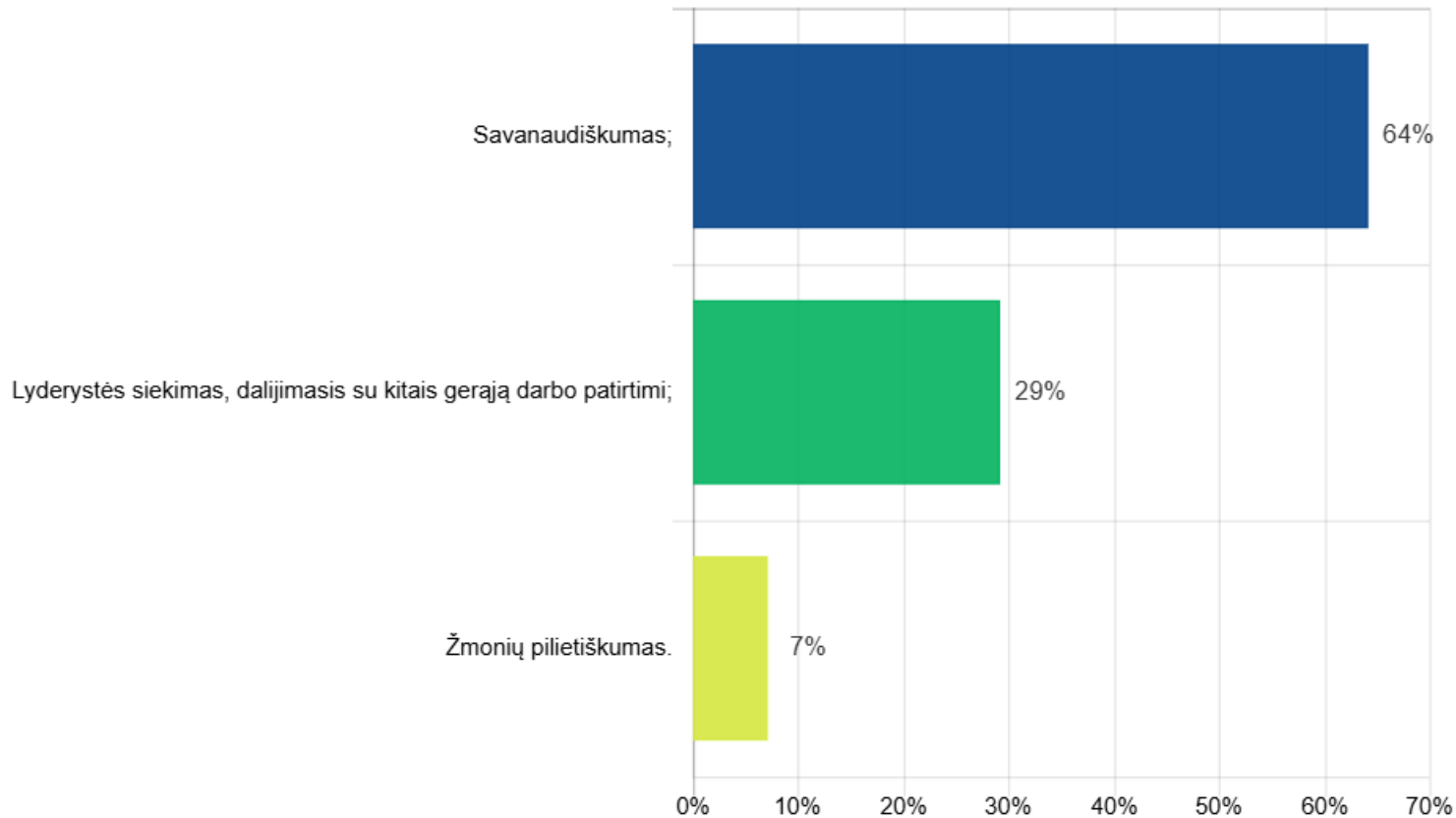

I DIMENSIJA – MOKINIŲ ŽINIOS APIE KORUPCIJĄ

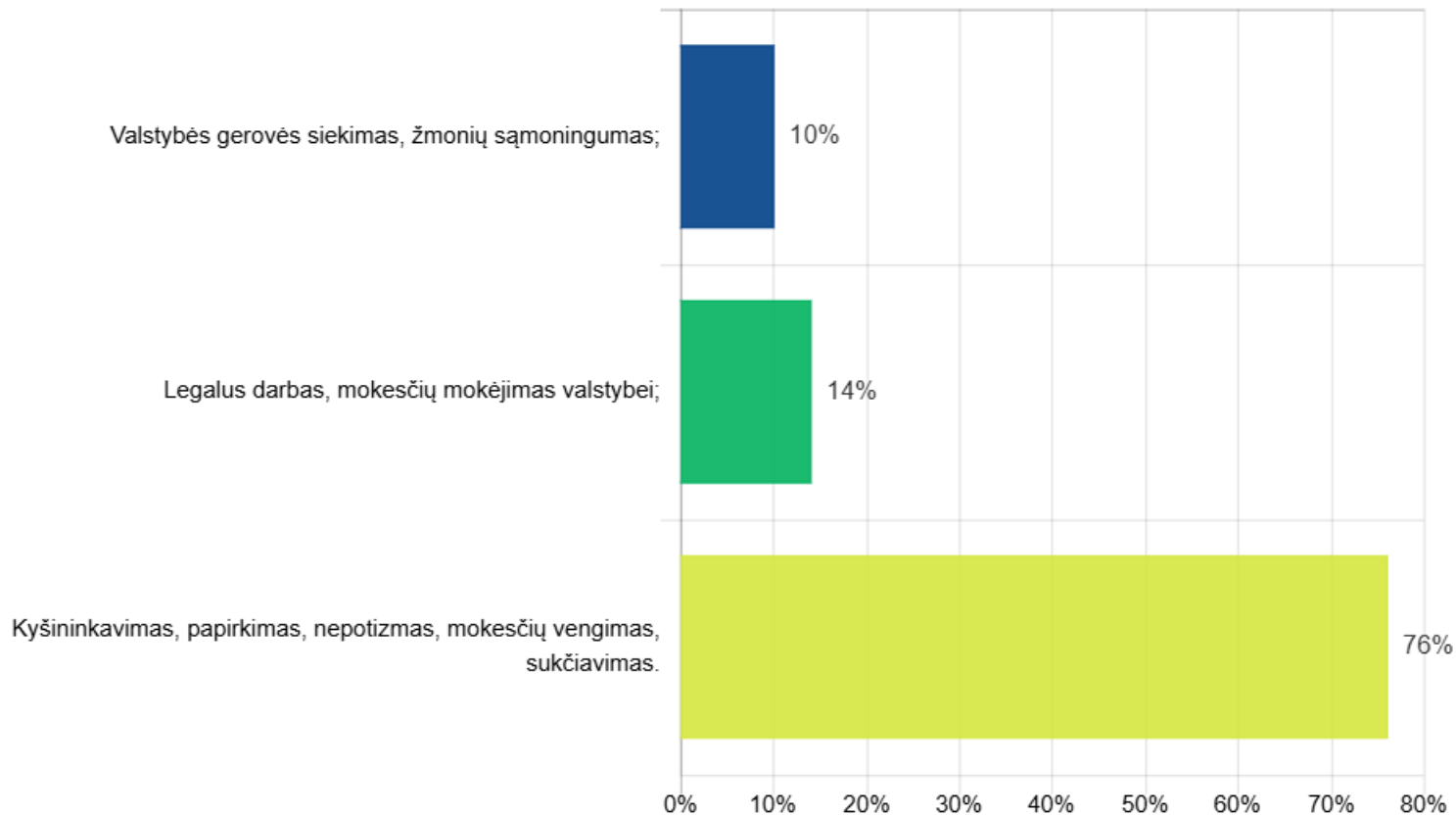
Kas yra korupcija?

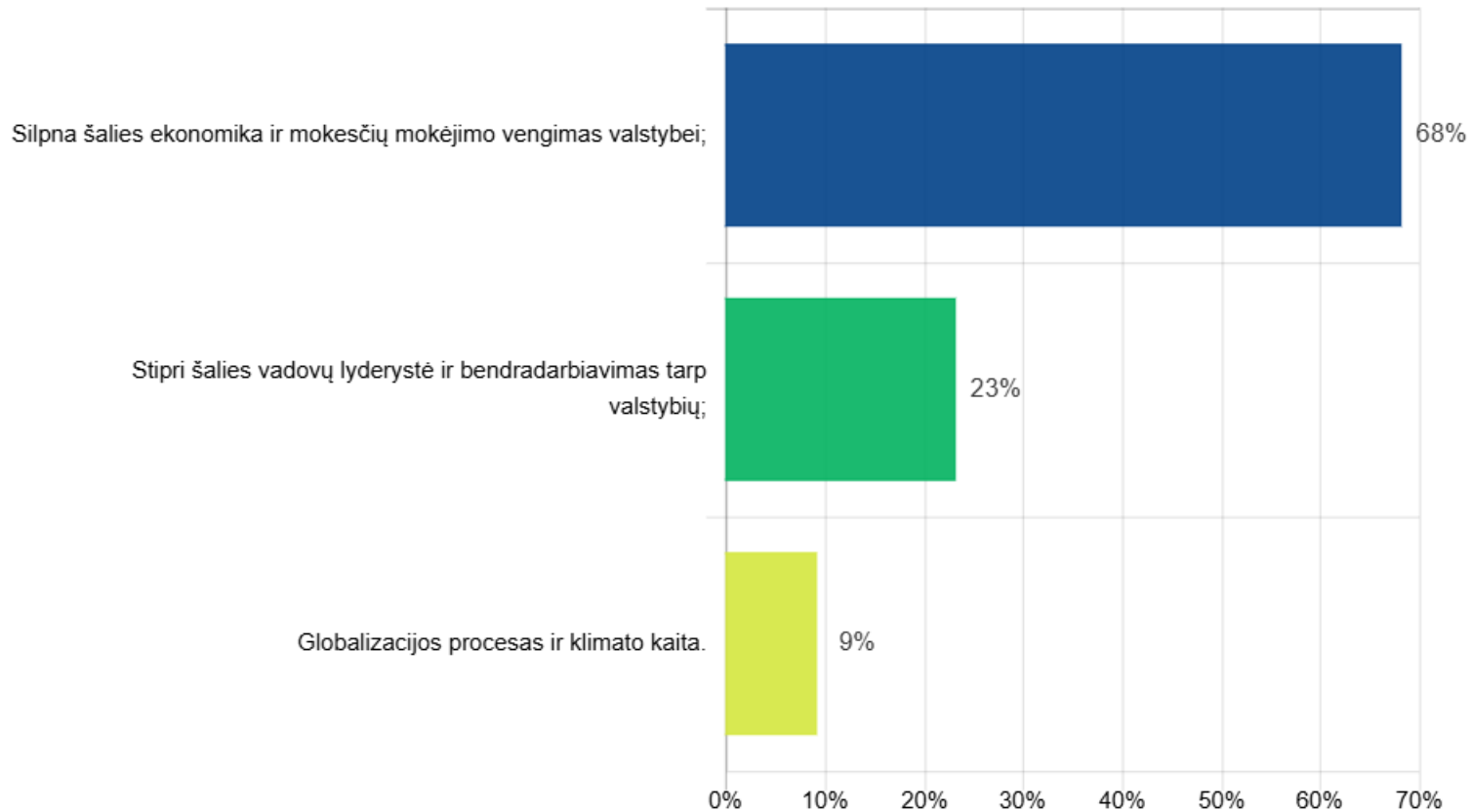
Kokia yra pagrindinė korupcijos priežastis?

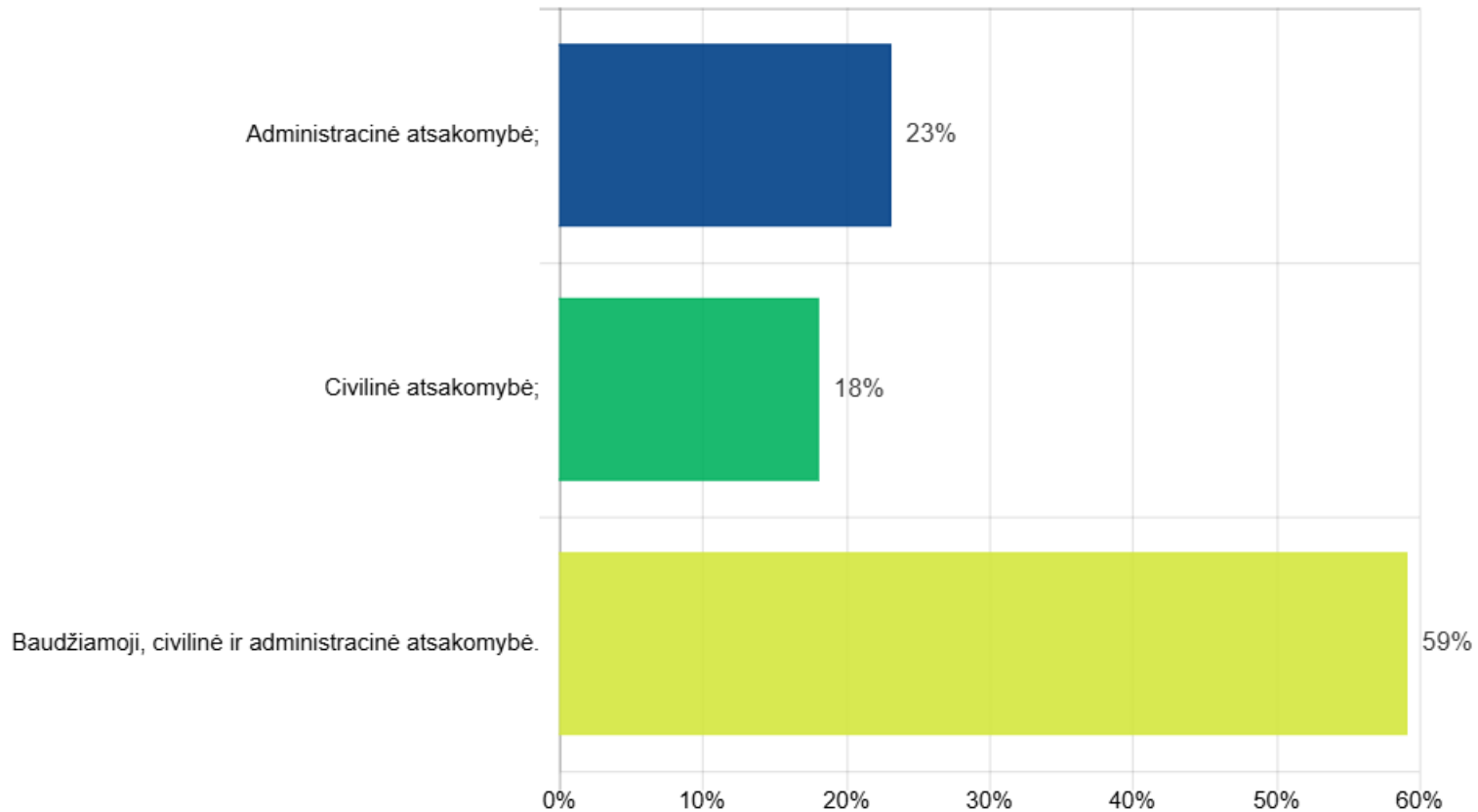
Kokios yra korupcijos formos?

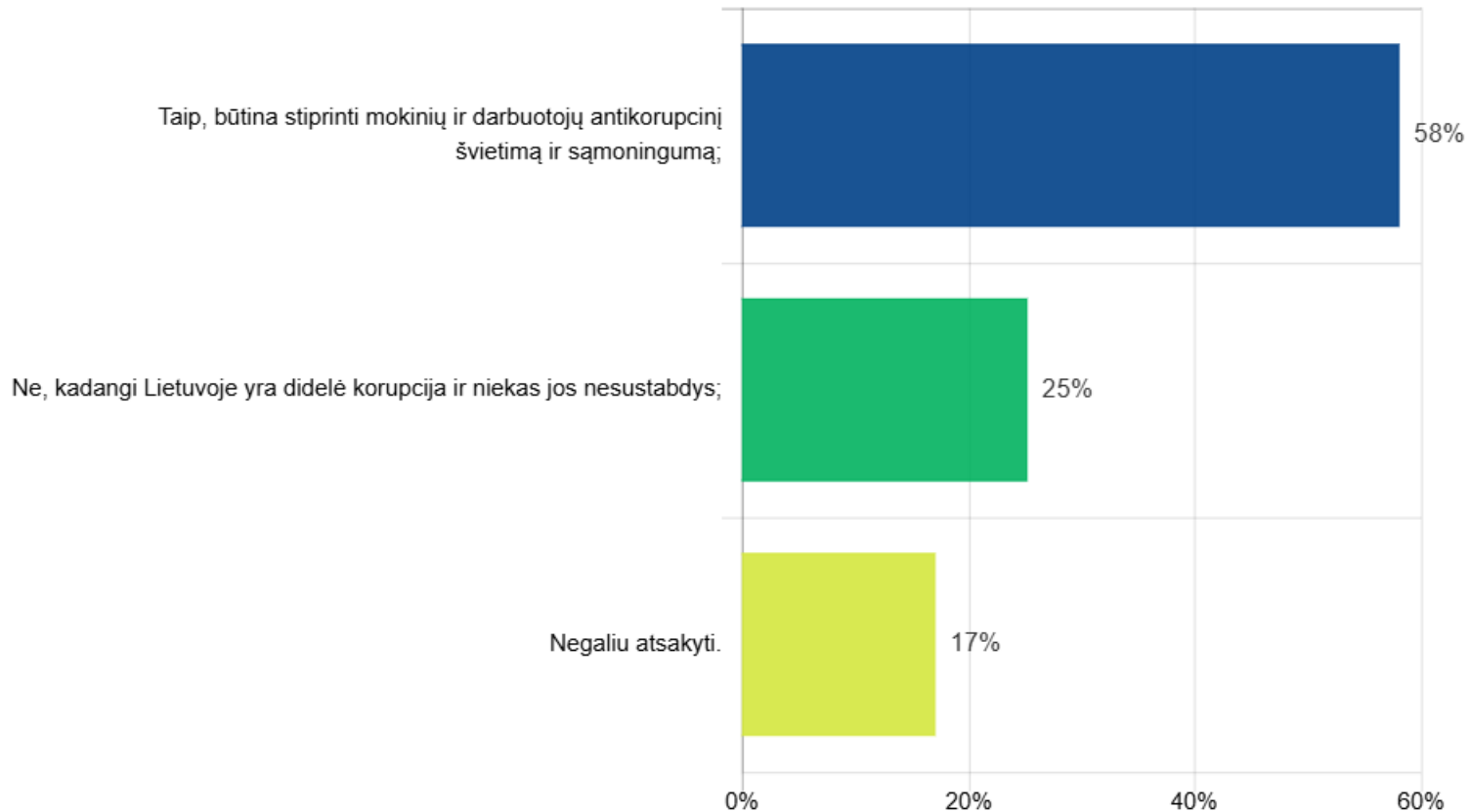
Kuris iš išvardintų veiksnių gali skatinti korupcijos atsiradimą?

Kokia teisinė atsakomybė gali grėsti įvykdžius korupcinio pobūdžio veiksmus?

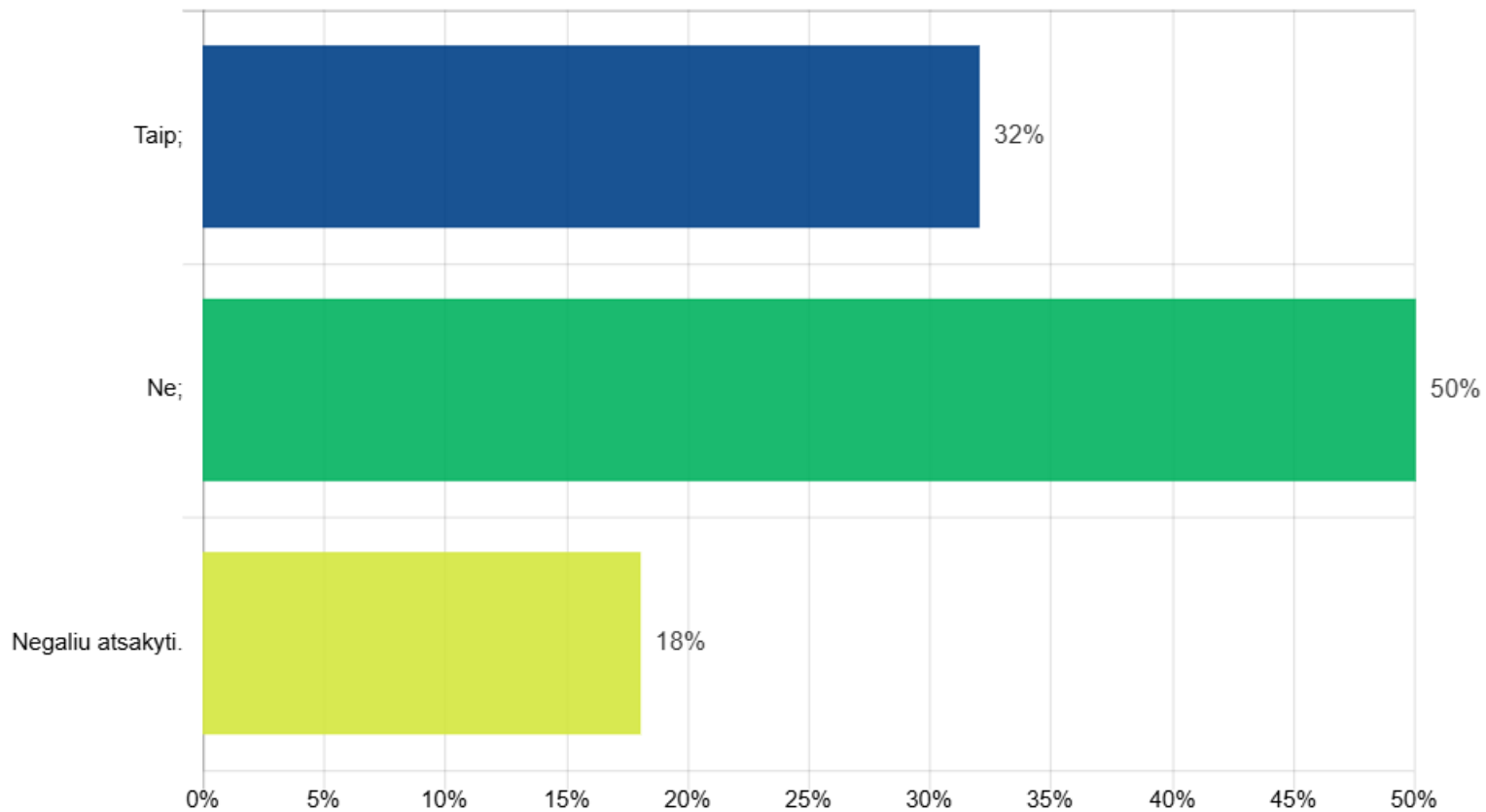
Ar būtina ugdymo įstaigose organizuoti ir vykdyti korupcijos prevenciją ir antikorupcinį švietimą?

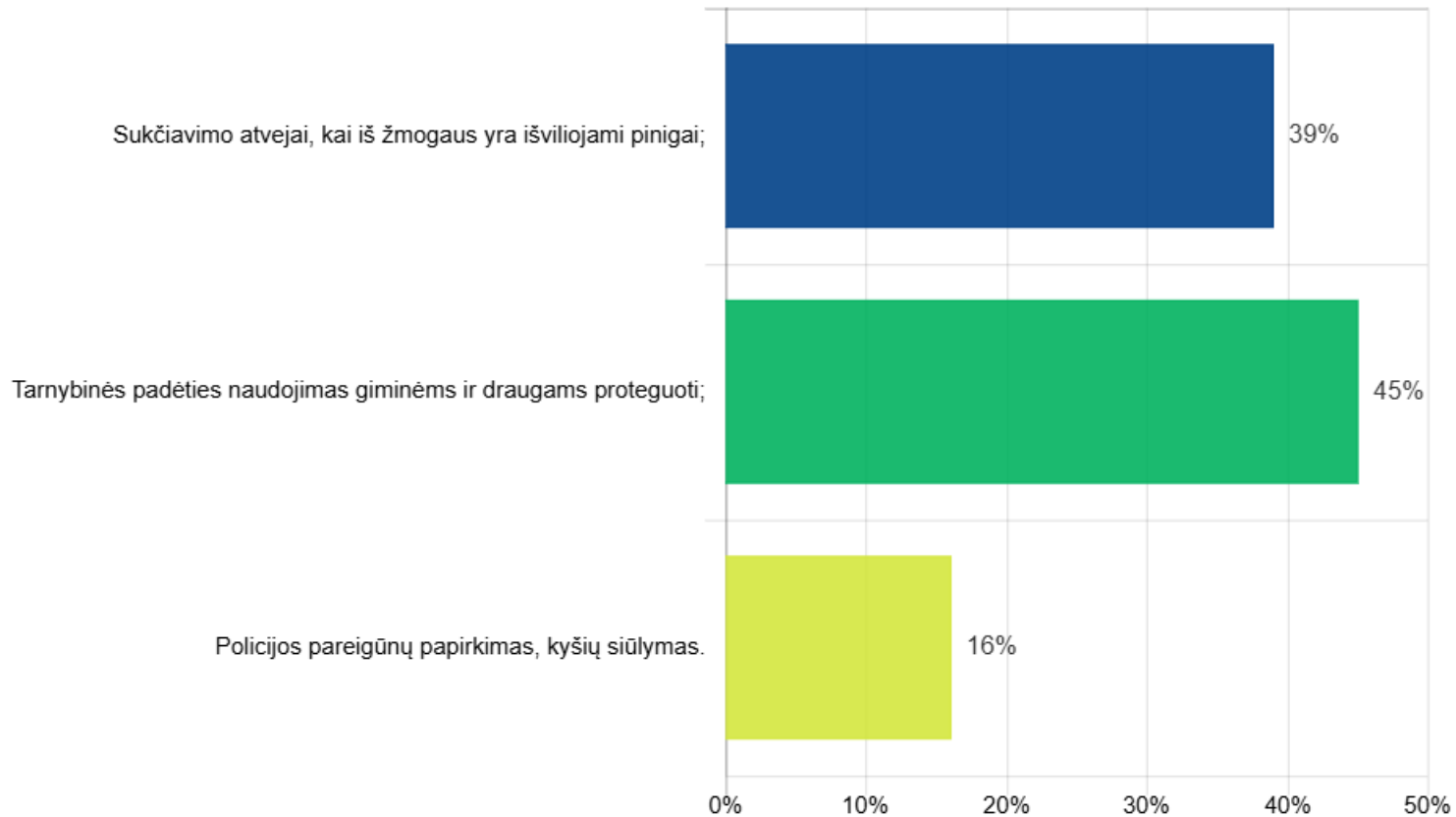

II DIMENSIJA – MOKINIŲ ŽINIOS APIE NEPOTIZMĄ

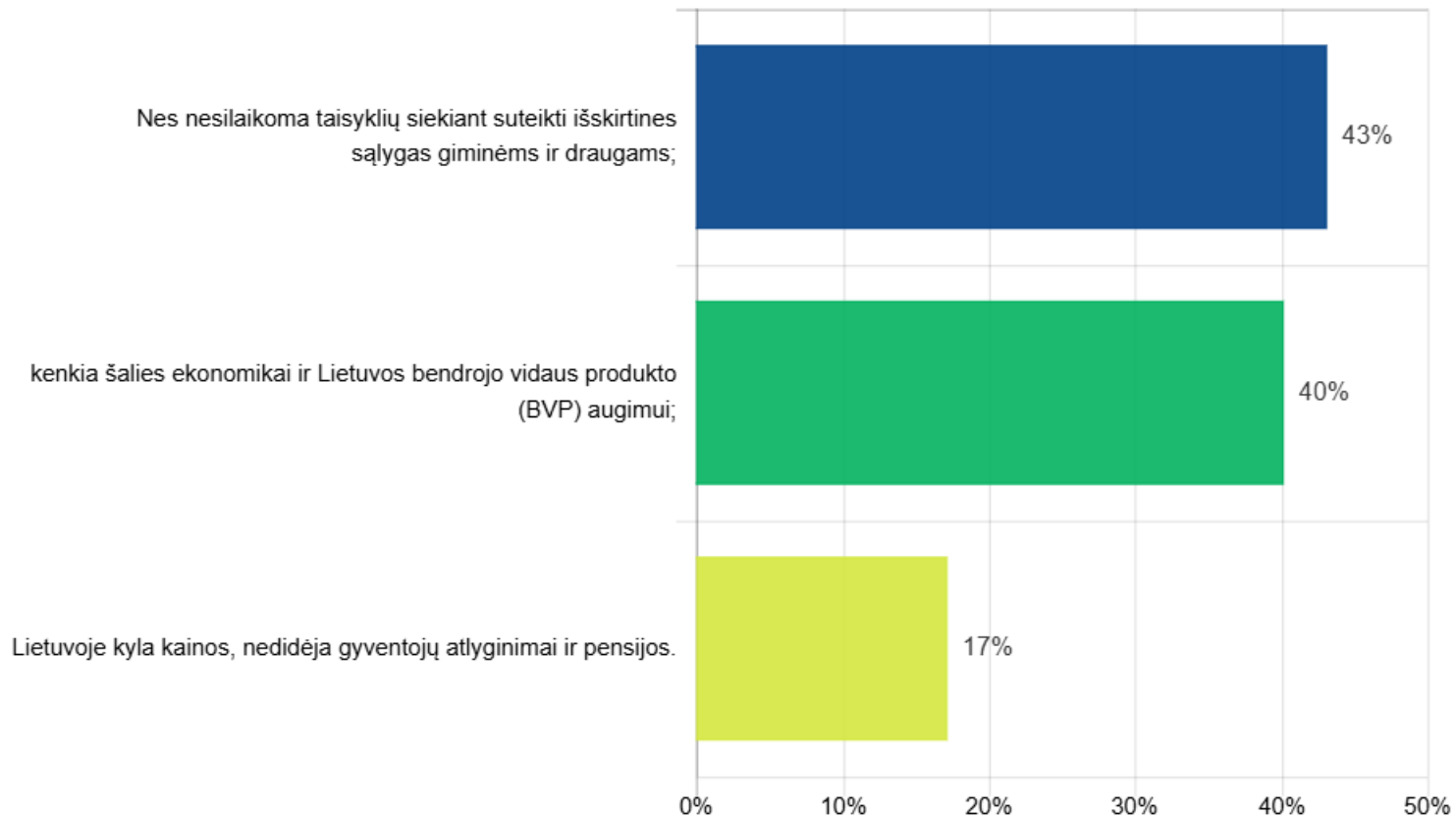
Ar teko girdėti sąvoką „Nepotizmas“?

Kas yra nepotizmas?

Kodėl nepotizmas laikomas nesąžiningu?

IŠVADOS

I dimensija – mokinių žinios apie korupciją:

1. Kiekybinio tyrimo rezultatai atskleidžia, kad:

67 % mokinių žino, kas yra korupcija;

68 % respondentų detalizuoja pagrindinius korupcijos atsiradimo veiksnius (silpną šalies ekonomiką ir mokesčių mokėjimo vengimą valstybei);

64 % apklaustųjų žino pagrindinę korupcijos atsiradimo priežastį – savanaudiškumą;

76 % mokinių įvardija pagrindines korupcijos atsiradimo formas.

2. Stebima tendencija, kad mokiniai yra sąmoningi korupcijos atžvilgiu, nes 58 % apklaustųjų teigia, kad būtina ugdymo įstaigose organizuoti ir vykdyti korupcijos prevenciją ir antikorupcinį švietimą.

3. Tyrimo duomenys atskleidžia, kad 59 % respondentų žino, kokia teisinė atsakomybė gali grėsti įvykdžius korupcinio pobūdžio veiksmus.

IŠVADOS

II dimensija – mokinių žinios apie nepotizmą:

1. 32 % apklaustųjų girdėjo nepotizmo sąvoką;
2. 50 % mokinių negirdėjo nepotizmo sąvokos;
3. 18 % respondentų negali atsakyti į šį klausimą. Taip pat tyrimo duomenys rodo, kad 39 % mokinių nepotizmo sąvokai priskyre sukčiavimo atvejus, kuomet iš žmonių yra išviliojami pinigai;
- 16 % respondentų teigia, kad nepotizmui yra priskiriamas policijos pareigūnų papirkimas, kyšių davimas;
- 45 % apklaustųjų tiksliai apibrėžė nepotizmo sąvoką, kad tai yra tarnybinės padėties naudojimas giminėms ir draugams proteguoti;
- 43 % mokinių teigia, kad nepotizmas yra laikomas nesąžiningu, kadangi nesilaikoma taisyklių siekiant suteikti išskirtines sąlygas giminėms ir draugams;
- 40 % apklaustųjų mano, kad nepotizmas kenkia šalies ekonomikai ir Lietuvos bendrojo vidaus produkto (BVP) augimui.

Išvada: abu atsakymai yra teisingi, kadangi dėl nepotizmo trūksta kvalifikuotų, kompetentingu darbuotojų ir dėl to kenčia šalies ekonomika bei BVP augimas.

REKOMENDACIJOS

- Mokinių antikorupcinį švietimą ir korupcijos prevenciją integruoti į mokomuosius dalykus;
- Organizuoti daugiau veiklų, kurių metu mokiniai įtvirtintų įgytas žinias bei patirtis;
- Klasių / grupių vadovams dalyvauti STT organizuojamuose „Skaidrumo akademijos“ mokymuose;
- Klasių / grupių vadovams organizuoti ir vykdyti antikorupcinį švietimą mokiniams neformalių užsiėmimų metu patrauklesnėmis ir įdomesnėmis formomis;
- Korupcijos prevenciją ir mokinių antikorupcinį švietimą integruoti į gyvenimo įgūdžių pamokas;
- Ugdymo įstaigoms rajono ir apskrities lygmeniu labiau tarpusavyje bendrauti bei bendradarbiauti organizuojant bendrus renginius mokinių antikorupcinio švietimo temomis.